

Slöjda med säv!

När sommaren är som vackrast och växtligheten intensivt försommargrön och sprängfylld av liv- då är det dags att ge sig ut och plocka säv! I en text om sävbearbetning i Tidskriften Hemslöjden 1987:3 står att läsa "I Österbotten skördas säven mellan 5-10 juli. Den är bara möjlig att dra 3-4 dagar per sommar, annars får den klippas eller skäras." Detta översatt till östra Svealand skulle kunna motsvara att skörda säven en-två veckor efter midsommar, beroende på hur kall/varm säsongen har varit. Endast under dessa veckor kan man med lätthet dra säven rakt upp och får då ett långt fint sävstrå att lägga på tork för framtida slöjdande. Försöker man dra säven tidigare eller senare på säsongen kommer man märka att sävstråna sitter fast i sitt rotsystem. Bäst är om man kan vara ute och "provdra", för att hålla koll på när det är dags att ge sig ut och skörda.

Säv är inte att förväxla med vass. Vassen har stora vippor och utmed växten finns "leder", precis som hos långhalmen. Säven däremot har inga leder, utan en porös, lite svampig stam. Säven växer i såväl insjöar och åar som i Östersjön. Ibland på djupt vatten, men inte sällan mer lättåtkomligt nära stranden. Säv får plockas enligt allemansrätten, som andra växter/blommor, men använd ditt sunda förnuft och ta inte för mycket på samma ställe.

När du sett ut ett fint sävbestånd behöver du fundera på hur du ska ta dig dit. Behövs båt/kajak för att nå säven, eller kan du ta dig dit med vadarstövlar? Jag plockar säv på ett ställe nära stranden vid en insjö, vilket innebär att ett par utslitna gymaskor (för att slippa gå barfota på sjöbotten) och badkläder fungerar utmärkt som enda utrustning vid sävplockningen.

Säven dras rakt uppåt och läggs i högar i vattnet eller i båten/kajaken, där efter samlar man säven i stora buntar på stranden. Det är en fördel om man är flera personer som hjälps åt, för att förenkla arbetet och såklart blir det mycket trevligare under tiden.

Vid hemkomsten är det dags att lägga säven på tork. Bred ut buntarna luftigt och se till att röra om i den emellanåt kommande veckor, så all säv torkar. Du kan antingen lägga säven utomhus om det är uppehåll, eller skyddat under tak vid nederbörd.

När säven torkat bör den förvaras torrt, det går utmärkt att ha den inomhus. När säven ska användas läggs den i blöt ca 10 minuter och viras sedan in i fuktade handdukar ett par timmar. Därefter är det ett lättarbetat och roligt material att slöjda med.

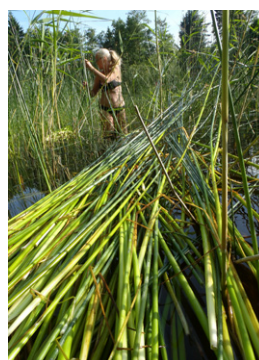
TEXT: HANNA LAGERLUND
FOTO: HANNA OCH LISA LAGERLUND

Lästips:

Boken Korgarbeten, Maynard Barbara, 1978 ISBN: 91-7472-015-5. Artikel i Tidskriften Hemslöjden nr 3 1987.

Hanna med en bunt säv, redo att fraktas hem

Lisa Lagerlund drar säven en vacker sommarkväll i slutet av juni.

Ett fint sävbestånd nära strandkanten i en insjö

TÄLJAKADEMIN

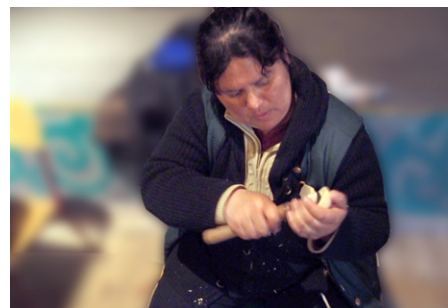

Rumänska skedar

Det tog cirka 10 minuter för de professionella skedmakarna Geta och Marian Marin från Rumänien att hugga och tälja en slev utifrån en uppsågad askkubbe. Fullt så fort gick det dock inte för de närmare 20 slöjdare som samlats på kulturhuset Magasinet där täljakademin

valt att hålla sin träff med tema rumänska skedar. Under dagen blev vi handledda av paret Marin och lät oss imponeras av både skicklighet och hastighet med kniv och yxa.

TEXT: SIMON SVENNBERG
FOTO: LOTTA RISBERG, HELENA ÅBERG

Geta och Marian Marin från Rumänien täljer skedar.

Tillverkning av eggskydd

När man kommer över skärande verktyg, både nya och gamla har de sällan något eggskydd. Men det behövs, då man varken vill skada eggen eller sig själv. Så man tillverkar något hastigt av papper, mejeriförpackning, tyg och gumminodd eller en bit vattenslang. Ja, det kan vara funktionellt, men sällan vackert.

Ulrika Eckardt och Ulf Andersson Eckardt har experimenterat och skapat vackra skydd i flera olika material. Vi träffades i slöjdsalen Flen och fick se många exempel och testa att formge i

läder, näver, björkticka och trä. Ja och så upplött hundben, råskinn alltså, sladdrigt men hårt och formgjutet när det torakat under press. Unika lösningar krävs för varje verktyg och flera material kan passa.

Björkticka är utmärkt för små eggar som skedkniv, karvsnittkniv och bockad sköl. Eggens form kan skäras ut i svampen både när den är fuktig eller torr. Som torr är den lätt, hård och tålig.

Tunna remsor av näver blir töjbara om det legat i varmvatten. De kan lindas runt och förvandla en annars ful knivslida i

plast till något vackert. Torr näver kan flätas i en mängd mönster och former till skydd för skölpar, stämjärn, getfötter, knivar och yxor. Men varför lägga så mycket energi på vackra eggskydd, frågade sig många av oss. Ja, lägger man tid även på verktygen blir de ju roligare att jobba med, mer personliga. Man blir glad att se dom.

TEXT OCH FOTO: LOTTA RISBERG

Unika lösningar för varje verktyg i form och material. Även Sörmlands museums kursprogram är ett vackert och funktionellt skydd för en bandkniv.

Lars Bodin förändrar upplevelsen av sin täljkniv.

Björkticka är hårt och lätt när det är torrt, utmärkt att skydda små eggar i.

Slöjdfest 29/8!

Välkommen till en slöjdfest på Nynäs Slott, lördag den 29 augusti - en heldag med slöjd för hela familjen! Slöjdkurser för både vuxna och barn, under ledning av skickliga hantverkare.

Lär dig nålbinda, göra krympburkar, smida eller fläta band. På barnkursen (8-14 år) tillverkas kluriga spel och leksaker i allt från ull till ståltråd. Kurserna pågår kl 9.15 -17.30.

Därefter äter de som vill gemensam middag och slöjdar ända fram till kl 21.00! För priser, detaljerat program och anmälan, se www.sormlandsmuseum.se/slojdfest.

Vill Du medverka som funktionär på Slöjdfesten? Hör gärna av dig till hemslöjds-konsulent Karin Edlund: karin.edlund@dll.se eller ring 0155-24 70 94.

Slöjdfest arrangeras av Sörmlands museum i samarbete med Hemslöjdsföreningen Sörmland och Sörmlands naturbruk.

FOTO: THOMAS HARRYSSON, HEMSLÖJDENS FÖRLAG OCH URSULA ZINKO

TEXT: KARIN EDLUND

Engagera dig!

KOM MED PÅ MARKNAD OCH FESTIVAL!

Under hela året, men framförallt nu under vår och sommar är Hemslöjdsföreningen Sörmland inbjuden till flera olika marknader och festivaler. Nu söker vi dig som är intresserad att delta med din slöjd och visa vad du slöjdar. Kanske kan du även instruera besökarna i någon slöjdteknik och göra en prova-på-aktivitet? Låna föreningens slöjdlådor eller ta med eget material. Reseersättning utgår, men vi uppmuntrar samåkning när det är möjligt.

Under sommaren kommer hemslöjdsföreningen bl.a. att delta på följande marknader och festivaler:

17 maj Nynäs vårmaknad
30 maj Gammeldags marknad, Malmköping.
27 juni Kreativ marknad i Stallarholmen.
27 juni Jordbrukets dag, Julita.

Fler festivaler blir det under hösten och annonseras i nästa Handlaget.

Har du förslag på fler evenemang hemslöjdsföreningen borde delta vid? Hör av dig till hemslojdensormland@gmail.com
Varmt välkommen att slöjda med oss!

TEXT: HANNA LAGERLUND, URSULA ZINKO

KONTAKTPERSONER:

Göra utskick via medlemsregistret via e-post eller brev: lotta_risberg@hotmail.com

Boka lokal via Studieförebundet Vuxenskolan: katarina.stenberg@sv.se

Annonsera slöjdräff i Handlaget: hemslojdensormland@gmail.com

Annonsera slöjdräff på Hemslöjdsföreningens hemsida: lotta_risberg@hotmail.com

Köpa in material, verktyg, arvoda handlare: mette_handler@gmail.com

Boka en slöjdlåda: asa.nordqvist@hotmail.se

Kalendarium

MAJ

17/5 Vårmarknad på Nynäs Slott med trädgård och hantverk samt invigning av slöjdställningen *Gåvor av kärlek - en utställning om friargåvor*, kl 12-16. Fri entré. Karin Lindvall, länsmuseumschef, invigningstalar kl 12. Prova på-slöjd kl 12.30-14.30.

17/5 Trädvandring med Sörmlands Täljakademi, kl 13.30-15.30. Vi går på trädvandring och lär oss om de olika arternas styrkor och svagheter och vad de använts till både historiskt och i nutid. Samling vid Oxstallet, Nynäs slott. Handledare: Helena Åberg, hemslojdskonsulent.
OBS! Föranmälan senast: 12 maj till simon.svenberg@dll.se

20/5 Hantverkscafé i Gula Industrihuset, Brovägen 21, Stallarholmen, kl 18.30-21. Kaffe/te 20 kr. Kontakt Catharina Bäck, 070-894 05 23.

30/5 Gammeldags Marknad i Malmköping.

30-31/5 Kurs: Luffarslöjd, Valla, kl 9-17. Lärare: Peder Strådal, trådslöjdare och slöjdlärare från Valla. Pris: 1500 kr, medlem 1300 kr, ungdom 800 kr. Anmälan senast: 11 maj.

30-31/5 Kurs: Garvning av fiskskinn, Katrineholm, kl 9-17. Lärare: Lina Maasing, garvare med verkstad i Rejmyre. Pris: 1500 kr, medlem 1300 kr, ungdom 800 kr. Anmälan senast: 8 maj.

JUNI

15-17/6 Kurs: Skärsvarvning, Nyköping, kl 9-17. Lärare: Åke Landström, yrkessvarvare från Örebro. Pris: 2 200 kr, medlem 2 000 kr, ungdom 1200 kr. Anmälan senast: 25 maj.

23-25/6 Kurs: Möbeltapetsering, Nyköping, kl 9-17. Lärare: Gunnela Zätterström, tapetserare med egen verkstad i Nyköping. Pris: 1900 kr, medlem 1700 kr, ungdom 1200 kr. Anmälan senast: 29 maj.

25/6 Kurs: Återbruk och Redesign, Katrineholm, kl 9-17. Lärare: Eva Svensson, återbrukare och lärare på Eskilstuna folkhögskola. Pris: 750 kr, medlem 650 kr, ungdom 400 kr. Anmälan senast: 5 juni.

27/6 Jordbrukets dag, Julita.

27/6 Kreativ Marknad i Stallarholmen, kl 10-16, Gula Industrihuset, Brovägen 21, Stallarholmen. Massor av hantverk, design, gamla ting, blommor och närproducerade delikatesser. Prova-på-slöjd.

29-30/6 Kurs: Tvåändsstickning, grundkurs, Eskilstuna, kl 9-17. Lärare: Agneta Söderberg, stickerska och kursledare. Pris: 1500 kr, medlem 1300 kr, ungdom 800 kr. Anmälan senast: 5 juni.

JULI

4-5/7 Kurs: Pilflätning, Nyköping, kl 9-17. Lärare: Staffan Läke, pilkorgmakare från Karlstad. Pris: 1500 kr, medlem 1300 kr, ungdom 800 kr. Anmälan senast: 15 juni.

Onsdagsslöjd i utställningen Gåvor av kärlek på Nynäs Slott, kl 13-15. Prova på olika slöjdtekniker! Vuxna och barn från 7 år, barn under 10 år i vuxens sällskap.

8/7 Täljning

15/7 Virkning

22/7 Luffarslöjd

29/7 Tovning

AUGUSTI

29/8 Ullfestival i Sparreholm, kl 11-16 vid Båvens Spinnhus. "Från tacka till jacka" Färklippning, växtfärgning, kallfärgning, demo. av stickmaskiner och prova på nåltovning. Utställning med försäljning av olika ullhantverk och färskinn. Kaffe och läsk finns. För mera info kontakta Marianne Fröberg 070-301 68 22.

SEPTEMBER

23/9 Höstens första slöjdräff i Nyköping. Under planering, se information i Slöjdkalendern när det närmar sig.

26-27/9 Kurs: Täljda skedar, Vingåker, kl 9-17. Lärare: Anja Sundberg, slöjdare och skedfantast från Vingåker. Pris: 1500 kr, medlem 1300 kr, ungdom 800 kr. Anmälan senast: 7 sept.

26-27/9 Kurs: Utforska virkningens värld, Nyköping, kl 9-17. Lärare: Maria Gullberg, formgivare och författare till böckerna "Virka!" och "Virktekniker". Pris: 1500 kr, medlem 1300 kr, ungdom 800 kr. Anmälan senast: 4 sept.

OKTOBER

10/10 Kurs: Tvåändsstickning, fördjupning, Trosa kl 9-17. Lärare: Agneta Söderberg & Carin Appelqvist. Pris: 750 kr, medlem 650 kr, ungdom 400 kr. Anmälan senast: 18 sept.

24/10 Kurs: Slipa eggverktyg, Nyköping, kl 9-17. Lärare: Ramon Persson, slöjdare och snickare från Motala. Pris: 750 kr, medlem 650 kr, ungdom 400 kr. Anmälan senast: 5 okt.

NOVEMBER

7-8/11 Kurs: Plåtslöjd i återbrukat material, Nyköping, kl 9-17. Lärare: Peder Strådal, plåtslöjdare och slöjdlärare från Valla. Pris: 1500 kr, medlem 1300 kr, ungdom 800 kr. Anmälan senast: 19 okt.

7-8/11 Kurs: Folkdräktssömnad, Nyköping, kl 9-17. Lärare: Karin Edlund, länshemslojdskonsulent. Pris: 1500 kr, medlem 1300 kr, ungdom 800 kr. Anmälan senast: 16 okt.

27-29/11 Kurs: Skärsvarvning, Nyköping kl 9-17. Lärare: Åke Landström, yrkessvarvare från Karlstad. Pris: 1900 kr, medlem 1700 kr, ungdom 1200 kr. Anmälan senast: 9 nov.

FOTO: MALIN CEDERBLAD

NÄSTA NUMMER AV HANDLAGET

Manusstopp för nästa nummer av Handlaget är: 30 augusti 2015.

Vill du bidra till att Handlaget blir som du vill? Skicka in foton, notiser, berättelser, frågor eller texter till redaktionen så tar vi med det i nästa Handlag. Maila direkt till redaktören och grafiska formgivaren: ann@ann.se

Om ni kontinuerligt vill få information om våra aktiviteter på e-post, skicka er adress till: hemslojdensormland@gmail.com
Ni som redan får Handlaget på e-post behöver inte göra det.

VI FINNS PÅ FACEBOOK!

www.facebook.com Sök på Hemslojd i Sörmland

HEMSLÖJDSFÖRENINGEN SÖRMLAND

Ursula Zinko, ordförande, 0155-24 17 71
Jenningska skolan, 611 94 Nyköping
hemslojdensormland@gmail.com
Webbplats: www.slojdisormland.se

LÄNSHEMSLÖJDSKONSULENTERNA SÖRMLANDS MUSEUM

Helena Åberg, enhetschef/hårdslojd, 0155- 24 57 27, 070-946 15 26, helena.aberg@dll.se
Anny Liivamäe, barn & ungdom, 0155-24 55 23, 076-721 88 80, anny.liivamae@dll.se
Karin Edlund, textil, 0155-24 70 94, 076-721 91 11, karin.edlund@dll.se
Simon Svennberg, hårdslojd, 070-626 15 14, simon.svenberg@dll.se
Webbplats: www.sormlandsmuseum.se